

Lakiosasto

5.8.2003

Työeläkelaitoksille

ULKOMAILLA OLEVIENTEN JA ERÄIDEN MUIDEN HENKILÖIDEN SOSIAALITURVAN RAHOITUSTA KOSKEVA LAINSÄÄDÄNTÖ ON VAHVISTETTU

1

ULKOMAILLA OLEVIENTEN JA ERÄIDEN MUIDEN HENKILÖIDEN SOSIAALITURVAN RAHOITUSTA KOSKEVA LAINSÄÄDÄNTÖ

Lakimuutoksilla muutetaan vakuutetun sairausvakuutusmaksun ja työnantajan sosiaaliturvamaksun maksuperusteita niin, että Suomen asu-
misperusteisen sosiaaliturvan piiriin kuuluvat henkilöt ja näiden työnantajat osallistuvat nykyistä kattavammin sosiaaliturvan rahoitukseen.

Ulkomaantyössä vakuutetun sairausvakuutusmaksun ja työnantajan sosiaaliturvamaksun maksuperusteeksi tulee yksityisen sektorin työeläkelaeissa tarkoitettu vakuutusmaksu, jota ulkomaantyössä pidetään eläkepalkkaan luettavan työansion ja eläkemaksujen perusteena. Maksuperustetta sovelletaan, kun ulkomailla työskentelevä henkilö on yksityisen sektorin työeläkelakien mukaan vakuutettu ja saa verovapaata ulkomaantyötuloa tai on rajoitetusti verovelvollinen. Vakuutusmaksu on ulkomailla työskentelyn ajalta myös sairausvakuutuksen päivärahan perusteena.

Laki sairausvakuutuslain 33 §:n muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen 3 momentin kumoamisesta, laki työnantajan sosiaaliturvamaksusta annetun lain muuttamisesta, laki vakuutetun sairausvakuutusmaksun, työnantajan sairausvakuutusmaksun ja työnantajan kansaneläkemaksun suuruudesta annetun lain muuttamisesta ja laki ennakoperintälain 1 §:n muuttamisesta on vahvistettu hallituksen esityksen mukaisesti.

Eduskuntakäsittelyssä laki sairausvakuutuslain muuttamisesta muuttui esitetystä. Lakiehdotuksen 38 § ja sitä koskeva voimaantulosäännöksen 3 momentti poistettiin. Näin ollen kunnilla säilyy sairausvakuutuslain 38 §:n mukainen mahdollisuus myöntää vapautus vakuutetun sairausvakuutusmaksusta.

Lait tulevat voimaan 1.1.2004. Sairausvakuutuksen päivärahan perustetta koskeva muutos tulee kuitenkin voimaan 1.1.2006.

Lakiosasto

5.8.2003

Asiaa koskevasta hallituksen esityksestä (HE 244/2002 vp) on kerrottu yleiskirjeessä A 40/2002.

Vahvistetut säädöstekstit (703/2003 – 707/2003) ovat yleiskirjeen liitteenä.

1.1

Eduskunnan lausuma

Eduskunta hyväksyi lisäksi seuraavan lausuman:

Eduskunta edellyttää, että hallitus selvittää, tulisiko nyt hyväksyttävien lakiehdotusten johdosta muuttaa elinkeinoverolain vähennyskelpoisia menoja koskevia säännöksiä, jotta vähennysoikeus ulottuisi kattavasti tilanteisiin, joissa työnantaja on maksanut lakisääteisiä työnantajamaksuja ulkomaille lähetetyistä työntekijöistä.

2

HALLITUKSEN ESITYS JA SÄÄDÖSTEKSTI

Säädöstekstejä ja hallituksen esityksiä voi tilata sekä suomen- että ruotsinkielisenä Oy Edita Ab:n asiakaspalvelusta puhelimitse numerosta 020 45005 tai sähköpostitse osoitteesta asiakaspalvelu.publishing@edita.fi. Hallituksen esitykset löytyvät internetistä osoitteesta www.eduskunta.fi ja säädöstekstit osoitteesta www.finlex.fi.

ELÄKETURVAKESKUS

Helena Tapio

Pirjo Posti

N:o 703

Laki**sairausvakuutuslain muuttamisesta**

Annettu Naantalissa 18 päivänä heinäkuuta 2003

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 4 päivänä heinäkuuta 1963 annetun sairausvakuutuslain (364/1963) 16 §:n 2 ja 5 momentti sekä 41 §,
 sellaisina kuin ne ovat, 16 §:n 2 ja 5 momentti laissa 511/2001 ja 41 § osaksi laissa 614/1978, sekä
lisätään lakiin uusi 32 a ja 33 a § sekä siitä lailla 995/1996 kumotun 34 §:n tilalle uusi 34 § ja lailla 145/1976 kumotun 37 §:n tilalle uusi 37 § seuraavasti:

16 §

Työtulolla tarkoitetaan työ- tai virkasuhteesta saatua palkkatuloa ja siihen verrattavaa henkilökohtaista tuloa, yrittäjien eläkelain (468/1969) ja maatalousyrittäjien eläkelain (467/1969) mukaista kunkin vuoden työtuloa sekä työntekijäin eläkelain 7 e §:n 2 momentissa, lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain (134/1962) 6 §:ssä ja taiteilijoiden ja eräiden erityisryhmiin kuuluvien työntekijäin eläkelain (662/1985) 7 §:n 1 momentissa tarkoitettua palkkaa, jota ulkomaantyössä pidetään eläkepalkkaan luettavan työansion ja eläkemaksujen perusteena. Työtuloksi ei kuitenkaan katsota rojalteja, suorituksia henkilöstörahastoon, käteistä voittopalkkiota, voitonjakoa eikä tuloverolain (1535/1992) 66 §:ssä tarkoitettua työsuhteoption käyttämisestä syntyvää etua tai sellaista työsuhteeseen perustuvaa suoritusta, joka määräytyy yhtiön osakkeen arvon muutoksen perusteella.

Työtuloa määritettäessä työ- tai virkasuhteesta saadusta palkkatulosta ja siihen verrattavasta henkilökohtaisesta tulosta vähennetään tuloverolain 93—95 §:ssä tarkoitettut tulonhankkimismenot. Työntekijäin eläkelain 7 e §:n 2 momentin, lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain 6 §:n ja

taiteilijoiden ja eräiden erityisryhmiin kuuluvien työntekijäin eläkelain 7 §:n 1 momentin mukaisesta palkasta vähennetään vain tuloverolain 95 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettu tulonhankkimisvähennys.

32 a §

Eläkkeensaajan, joka on muuttanut toiseen Euroopan talousalueen maahan ja jonka sairaanhoidon kustannusten korvaamisesta Suomi sosiaaliturvajärjestelmän soveltamisesta yhteisön alueella liikkuviin palkattuihin työntekijöihin, itsenäisiin ammatinharjoittajiin ja heidän perheenjäseniinsä annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 1408/71 27, 28 tai 28 a artiklan perusteella vastaa, on suoritettava vakuutetun sairausvakuutusmaksu senkin jälkeen, kun hän ei enää kuulu Suomen asuinperusteisen sosiaaliturvalainsäädännön piiriin.

Eläkkeensaaja ei ole kuitenkaan velvollinen suorittamaan sairausvakuutusmaksua sellaisen eläketulon perusteella, josta Suomessa peritään lähdevero sen suuruisena kuin rajoitetusti verovelvollisen tulon ja varallisuuden verottamisesta annetun lain (627/1978) 7 §:ssä säädetään.

33 a §

Kun vakuutettu työskentelee lähetettynä

työntekijänä tai muutoin ulkomailla ja hän saa tuloverolain 77 §:ssä tarkoitettua verovapaata ulkomaantyötuloa, hänen sairausvakuutusmaksunsa määräytymisen ja suorittamisen perusteena käytetään mainitun ulkomaantyötulon sijasta sitä työntekijäin eläkelain 7 e §:n 2 momentissa, lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain 6 §:ssä tai taiteilijoiden ja eräiden erityisryhmiin kuuluvien työntekijäin eläkelain 7 §:n 1 momentissa tarkoitettua palkkaa, jota ulkomaantyössä pidetään eläkepalkkaan luettavan työansion ja eläkemaksujen perusteena, edellyttäen, että vakuutetun eläketurva on järjestetty joko pakollisesti tai vapaaehtoisesti jonkin edellä mainitun eläkelain perusteella.

Edellä 1 momentissa tarkoitettua palkkaa käytetään myös ulkomailla työskentelevän rajoitetusti verovelvollisen vakuutetun sairausvakuutusmaksun määräytymisen ja suorittamisen perusteena, jos vakuutetun eläketurva on järjestetty joko pakollisesti tai vapaaehtoisesti jonkin 1 momentissa mainitun eläkelain perusteella.

Jos vakuutettu työskentelee Suomessa rajoitetusti verovelvollisena, hänen sairausvakuutusmaksunsa määräytymisen ja suorittamisen perusteena käytetään rajoitetusti verovelvollisen tulon ja varallisuuden verottamisesta annetun lain 4 §:ssä tarkoitettua palkkaa tai esiintyvän taiteilijan osalta kyseisen lain 3 §:ssä tarkoitettua henkilökohtaista korvausta.

34 §

Jos ulkomailla asuva eläkkeensaaja on rajoitetusti verovelvollinen, vakuutetun sairausvakuutusmaksun määräytymisen ja suorittamisen perusteena käytetään eläketulon osalta Suomesta ulkomaille maksettavaa eläkettä.

Eläkelaitos perii rajoitetusti verovelvollisen eläkkeensaajan sairausvakuutusmaksun. Maksun perimisessä noudatetaan vastaavasti, mitä rajoitetusti verovelvollisen tulon ja varallisuuden verottamisesta annetussa laissa säädetään lähdeveron perimisestä.

Verohallitus tilittää Kansaneläkelaitokselle lähdeveron tuotosta osuuden, joka vastaa 32 a §:n 2 momentin perusteella suorittamatta jäävien sairausvakuutusmaksujen yhteismäärää. Tilitysmenettelystä säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

37 §

Salassapitosäännösten ja muiden tiedonsaantia koskevien rajoitusten estämättä on:

1) Kansaneläkelaitoksella oikeus antaa eläkelaitoksille ja verohallinnolle vakuutetun sairausvakuutusmaksun perimistä varten tiedot niiden ulkomailla asuvien eläkkeensaajien nimistä, henkilötunnuksista ja muista yksilöintitiedoista, joihin sovelletaan 32 a §:n 1 momentin mukaista maksuvelvollisuutta;

2) Kansaneläkelaitoksella, sosiaali- ja terveysministeriöllä ja Eläketurvakeskuksella oikeus antaa verohallinnolle vakuutetun ja työnantajan sairausvakuutusmaksun perimistä varten tiedot niiden ulkomailla työskentelevien henkilöiden nimistä ja henkilötunnuksista, joille Kansaneläkelaitos on antanut päätöksen Suomen asumisperusteisen sosiaaliturvalainsäädännön soveltamisesta tai joille sosiaali- ja terveysministeriö tai Eläketurvakeskus on antanut Euroopan yhteisöjen sosiaaliturvaa koskevien säännösten tai sosiaaliturvasopimuksen määräyksen perusteella päätöksen Suomen sosiaaliturvalainsäädännön soveltamisesta;

3) eläkelaitoksella ja Eläketurvakeskuksella oikeus antaa verohallinnolle vakuutetun ja työnantajan sairausvakuutusmaksun perimistä varten tiedot työntekijäin eläkelain 7 e §:n 2 momentissa, lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain 6 §:ssä ja taiteilijoiden ja eräiden erityisryhmiin kuuluvien työntekijäin eläkelain 7 §:n 1 momentissa tarkoitettua palkasta, jota ulkomaantyössä pidetään eläkepalkkaan luettavan työansion ja eläkemaksujen perusteena.

Kansaneläkelaitoksella on oikeus antaa 1 momentin 1 ja 2 kohdassa tarkoitettut tiedot verohallinnolle asianosaisen suostumuksesta myös teknisen käyttöyhteyden avulla. Ennen teknisen käyttöyhteyden avaamista tietojen saajan on esitettävä selvitys siitä, että tietojen suojauksesta huolehditaan asianmukaisesti.

Suomalaisen työnantajan, joka lähettää työntekijän ulkomaille ja joka maksaa työntekijän palkan tai joka lähettää työntekijän ulkomaille samaan taloudelliseen kokonaisuuteen kuuluvan ulkomaisen emo-, tytär- tai sisaryrityksen palvelukseen taikka sellaisen ulkomaisen yrityksen palvelukseen, jossa suomalaisella työnantajalla on määräämisvaltaa, on sairausvakuutusmaksun määräämistä

varten annettava verohallinnolle Verohallituksen vahvistaman kaavan mukainen vuosilmoitus 33 a §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitettua palkasta ja palkansaajasta.

41 §

Vakuutetun sairausvakuutusmaksun ennakonpidätyksestä on voimassa, mitä ennakko-perintälaissa (1118/1996) säädetään.

Kun ulkomailla työskentelevä vakuutettu saa tuloverolain 77 §:ssä tarkoitettua verovaapaata ulkomaantyötuloa ja hänen sairausvakuutusmaksunsa määräytyy 33 a §:n 1 momentin mukaisesti, suomalainen työnantaja, joka on lähettänyt työntekijän ulkomaille ja joka maksaa työntekijän palkan, on velvollinen toimittamaan ennakonpidätyksen vakuutetun sairausvakuutusmaksun suorittamiseksi.

Kun ulkomailla työskentelevä vakuutettu on rajoitetusti verovelvollinen ja hänen sairausvakuutusmaksunsa määräytyy 33 a §:n 2 momentin mukaisesti, suomalainen työnantaja, joka on lähettänyt työntekijän ulkomaille ja joka maksaa työntekijän palkan, on velvollinen perimään vakuutetun sairausvakuutusmaksun siten kuin rajoitetusti verovelvollisen tulon ja varallisuuden verottamisesta annetussa laissa säädetään lähdeveron perimisestä.

Naantalissa 18 päivänä heinäkuuta 2003

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Jos sairausvakuutusmaksua ei ole perittävä rajoitetusti verovelvolliselta ulkomailla työskentelevältä vakuutetulta 3 momentissa tarkoitettulla tavalla, vakuutetun sairausvakuutusmaksu määrätään noudattaen rajoitetusti verovelvollisen tulon ja varallisuuden verottamisesta annetun lain 3 luvussa tarkoitettua menettelyä.

Edellä 33 a §:n 3 momentissa tarkoitettua Suomessa työskentelevän vakuutetun sairausvakuutusmaksun perii palkan tai korvauksen maksaja siten kuin rajoitetusti verovelvollisen tulon ja varallisuuden verottamisesta annetussa laissa säädetään lähdeveron perimisestä.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2004.

Tätä lakia sovelletaan ensimmäisen kerran vuodelta 2004 suoritettaviin vakuutetun sairausvakuutusmaksuihin.

Tämän lain 16 §:n 2 ja 5 momenttia sovelletaan, kun työkyvyttömyys tai oikeus etuuteen alkaa 1 päivänä tammikuuta 2006 tai sen jälkeen.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Sosiaali- ja terveysministeri *Sinikka Mönkkäre*

N:o 704

L a k i

sairausvakuutuslain 33 §:n muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen 3 momentin kumoamisesta

Annettu Naantalissa 18 päivänä heinäkuuta 2003

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §
Tällä lailla kumotaan sairausvakuutuslain 33 §:n muuttamisesta 21 päivänä marraskuuta 1997 annetun lain (1025/1997) voimaantulosäännöksen 3 momentti.

2 §
Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2004.

Naantalissa 18 päivänä heinäkuuta 2003

Tasavallan Presidentti
TARJA HALONEN

Sosiaali- ja terveysministeri *Sinikka Mönkäre*

N:o 705

Laki**työnantajan sosiaaliturvamaksusta annetun lain muuttamisesta**

Annettu Naantalissa 18 päivänä heinäkuuta 2003

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan työnantajan sosiaaliturvamaksusta 4 päivänä heinäkuuta 1963 annetun lain (366/1963) 1 §:n 1 ja 2 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 1 §:n 1 momentti laissa 1207/2001 ja 1 §:n 2 momentti laissa 1278/1999, sekä *lisätään* lakiin uusi 2 a § seuraavasti:

1 §

Työnantajan on suoritettava Kansaneläkelaitokselle sairausvakuutuslaissa (364/1963) säädetty työnantajan sairausvakuutusmaksu ja kansaneläkelaisissa (347/1956) säädetty työnantajan kansaneläkemaksu työntekijälle maksetun palkan perusteella. Jos työntekijä ei kuulu Suomen asumisperusteisen sosiaaliturvalainsäädännön piiriin, työnantaja ei kuitenkaan ole velvollinen suorittamaan työnantajan sosiaaliturvamaksua. Maksujen suuruudesta säädetään erikseen lailla.

Työnantajan sairausvakuutusmaksu ja työnantajan kansaneläkemaksu suoritetaan työnantajan sosiaaliturvamaksuna sen mukaan kuin tässä laissa säädetään.

2 a §

Kun vakuutettu työskentelee lähetettynä työntekijänä tai muutoin ulkomailla ja hän saa tuloverolain 77 §:ssä tarkoitettua verovapaata ulkomaantyötuloa tai hän on rajoitetusti verovelvollinen, työnantajan sosiaaliturvamaksun perusteena käytetään 2 §:n 1 momentin 2

kohdassa tarkoitettun palkan ja korvauksen sekä tuloverolain 77 §:ssä tarkoitettun ulkomaantyötulon sijasta sitä työntekijäin eläkelain (395/1961) 7 e §:n 2 momentissa, lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain (134/1962) 6 §:ssä tai taiteilijoiden ja eräiden erityisryhmiin kuuluvien työntekijäin eläkelain (662/1985) 7 §:n 1 momentissa tarkoitettua palkkaa, jota ulkomaan-työssä pidetään eläkepalkkaan luettavan työansion ja eläkemaksujen perusteena, edellyttäen, että vakuutetun eläketurva on järjestetty joko pakollisesti tai vapaaehtoisesti jonkin mainitun eläkelain perusteella.

Suomalaisen työnantajan, joka lähettää työntekijän ulkomaille samaan taloudelliseen kokonaisuuteen kuuluvan ulkomaisen emo-, tytär- tai sisaryrityksen palvelukseen taikka sellaisen ulkomaisen yrityksen palvelukseen, jossa suomalaisella työnantajalla on määräamisvaltaa, on ulkomaisen yrityksen puolesta suoritettava työnantajan sosiaaliturvamaksu.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2004.

HE 244/2002
 StVM 55/2002
 EV 268/2002

3 430301/110

2832

N:o 705

Tätä lakia sovelletaan työnantajan sosiaaliturvamaksuihin, jotka on maksettava 1 päivänä tammikuuta 2004 ja sen jälkeen tapahtuvan suorituksen perusteella.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Naantalissa 18 päivänä heinäkuuta 2003

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Sosiaali- ja terveysministeri *Sinikka Mönkäre*

N:o 706

L a k i**vakuutetun sairausvakuutusmaksun, työnantajan sairausvakuutusmaksun ja työnantajan kansaneläkemaksun suuruudesta annetun lain muuttamisesta**

Annettu Naantalissa 18 päivänä heinäkuuta 2003

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan vakuutetun sairausvakuutusmaksun, työnantajan sairausvakuutusmaksun ja työnantajan kansaneläkemaksun suuruudesta 13 päivänä joulukuuta 2001 annetun lain (1206/2001) 2 §, 4 §:n johdantokappale ja 5 §:n 1 momentin johdantokappale, sellaisena kuin niistä on 4 §:n johdantokappale laissa 1074/2002, seuraavasti:

2 §

Vakuutetun sairausvakuutusmaksu

Vakuutetun sairausvakuutusmaksun suuruus on 1,50 prosenttia sairausvakuutuslain 33, 33 a ja 34 §:ssä tarkoitetusta tulosta.

4 §

Työnantajan sairausvakuutusmaksu

Työnantajan sairausvakuutusmaksu suoritetaan työnantajan sosiaaliturvamaksusta annetussa laissa (366/1963) tarkoitetun palkan perusteella. Maksun suuruus on:

5 §

Työnantajan kansaneläkemaksu

Työnantajan kansaneläkemaksu suoritetaan työnantajan sosiaaliturvamaksusta annetussa laissa tarkoitetun palkan perusteella. Maksun suuruus on:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2004.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Naantalissa 18 päivänä heinäkuuta 2003

Tasavallan Presidentti**TARJA HALONEN**Sosiaali- ja terveysministeri *Sinikka Mönkäre*

SDK/SÄHKÖINEN PAINOS

N:o 707

L a k i**ennakkoperintälain 1 §:n muuttamisesta**

Annettu Naantalissa 18 päivänä heinäkuuta 2003

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 20 päivänä joulukuuta 1996 annetun ennakkoperintälain (1118/1996) 1 §:n 1 momentti seuraavasti:

1 §

Lain soveltamisala

Ennakkoperintä toimitetaan tuloverolaissa (1535/1992) tarkoitetun veronalaisen tulon ja varallisuusverolaissa (1537/1992) tarkoitetun veronalaisen varallisuuden perusteella valtiolle, kunnalle, seurakunnalle sekä Kansaneläkelaitokselle verotusmenettelystä annetun lain (1558/1995) säännösten mukaan maksettavaksi määrättävien verojen ja maksujen suorittamiseksi. Työnantajan velvollisuudesta toimittaa ennakonpidätys vakuutetun sairausvakuutusmaksun suorittamiseksi silloinkin,

kun vakuutetulle maksettava palkka on tuloverolain 77 §:n nojalla verovapaata ulkomaantyötuloa, säädetään sairausvakuutuslain (364/1963) 41 §:n 2 momentissa.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2004.

Tätä lakia sovelletaan ensimmäisen kerran vuonna 2004 maksettaviin suorituksiin.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Naantalissa 18 päivänä heinäkuuta 2003

Tasavallan Presidentti**TARJA HALONEN**Sosiaali- ja terveysministeri *Sinikka Mönkäre*

HE 244/2002
 SiVM 55/2002
 EV 268/2002

JULKAISIJA: OIKEUSMINISTERIÖ

N:o 701--707, 2 1/2 arkkia